

■ Karakteristieken van onderzoek naar zwerfjongeren in in Nederland vanaf 2010

Quick scan verricht in opdracht van Stichting Zwerfjongeren Nederland

Auteur

Lia van Doorn, lector Innovatieve Maatschappelijke Dienstverlening

Datum

25 november 2019

COLOFON

Het Kenniscentrum Sociale Innovatie (KSI) van de Hogeschool Utrecht is een bundeling van een aantal lectoraten op het gebied van zorg en welzijn, sociaal beleid, maatschappelijke participatie, ondersteuning en dienstverlening, arbeid, recht en veiligheid. Het KSI heeft zich als doel gesteld een bijdrage te leveren aan een inclusieve, rechtvaardige en veilige samenleving waarbij de waarden van de democratische rechtsstaat centraal staan. Dit doen wij door praktijkgericht onderzoek, ontwikkeling en agendering van actuele maatschappelijke en sociale vraagstukken, vanuit verschillende perspectieven en disciplines. We werken hierbij samen met onderwijs, werkveld en kennisinstituten.

Contact en adres

Kenniscentrum Sociale Innovatie, Hogeschool Utrecht

Lectoraat: Innovatieve Maatschappelijke Dienstverlening

<https://www.hu.nl/onderzoek/innovatieve-maatschappelijke-dienstverlening>

Postbus 85397, 3508 AJ Utrecht

Padualaan 101 – 3584 CS Utrecht

Telefoon secretariaat: 088 4819222

E-mail: socialeinnovatie@hu.nl

www.socialeinnovatie.hu.nl/www.hu.nl

Inleiding

Stichting Zwerfjongeren Nederland organiseert in het najaar 2019 een onderzoekswEEK rond het thema zwerfjongeren, voor onderzoekers, werkveldpartners, beleidsmakers, ervaringsdeskundigen en fondsen. Tijdens deze week wordt onder andere het onderzoek naar zwerfjongeren onder de aandacht gebracht. Ten behoeve van deze onderzoekswEEK heeft het lectoraat Innovatieve Maatschappelijke Dienstverlening van het Kenniscentrum Sociale Innovatie van Hogeschool Utrecht een quick scan verricht naar kenmerken van het onderzoek dat sinds het jaar 2010 in Nederland naar zwerfjongeren is verricht. Leidraad daarbij is de vraag:

Wat zijn karakteristieken van het onderzoek dat sinds 2010 tot heden naar zwerfjongeren is verricht?

Stichting Zwerfjongeren Nederland is voornemens om tijdens de onderzoekswEEK in het najaar 2019 - met de input van deze quickscan – de mogelijkheden te verkennen om in samenspraak met ervaringsdeskundigen, beleidsmakers en onderzoekers een gezamenlijke onderzoeksagenda op te stellen voor de komende jaren. Stichting Zwerfjongeren Nederland zal tevens mogelijke sponsors voor onderzoek naar zwerfjongeren inviteren. Idealiter kan er tijdens de onderzoekswEEK een match worden gemaakt rond onderzoeksvragen die nog onderbelicht zijn gebleven, tussen onderzoekers die deze onderzoeksvraag willen oppakken enerzijds en financiers die onderzoek naar deze kwesties willen (co)financieren.

Aanpak en verantwoording quickscan

Ten behoeve van de quick scan zijn onderzoeksrapporten en wetenschappelijke artikelen verzameld die vanaf het jaar 2010 tot heden in Nederland zijn verschenen over het thema 'zwerfjongeren en dak- en thuisloze jongeren'. In de bijlage zijn de referenties van deze publicaties gerangschikt naar het jaar waarin ze verschenen. Daarbij is de volgende werkwijze gehanteerd. De dataspecialisten van de het Kenniscentrum Sociale Innovatie van Hogeschool Utrecht hebben voor het tijdvak 2010-2019 een literatuursearch verricht. Ze zochten op de trefwoorden 'Zwerfjongeren, Dakloze jongeren en Thuisloze jongeren' met behulp van de zoekprogramma's HUGO, HBO Kennisbank, Narcis, Google Scholar en Google. Daarnaast zijn de websites van relevante organisaties gescreend (onder andere website van de Academische werkplaats Publieke Gezondheid Brabant, het dossier Zwerfjongeren van Movisie en Impuls, Nederlands Onderzoekscenrum Maatschappelijke Zorg, Radboud-umc). Bij twijfel over de vraag of een studie wel of niet opgenomen diende te worden - bijvoorbeeld omdat in een studie het thema zwerfjongeren slechts zijdelings aan de orde kwam - is er voor gekozen de betreffende studie niet op te nemen. Indien er een link naar de integrale tekst van de publicatie gevonden is, is deze link toegevoegd in de literatuurlijst.

Karakteristieken van het onderzoek naar zwerfjongeren vanaf 2000

Hierna wordt een aantal karakteristieken beschreven van het onderzoek dat sinds 2010 tot heden naar zwerfjongeren is verricht.

- Het aantal studies naar dakloze jongeren fluctueert per jaar. Het gemiddelde ligt op 8 a 9 studies per jaar, met uitschieters naar boven en naar beneden. In 2010 werden 14 studies naar dakloze jongeren verricht. In 2015 slechts 2. En in 2019 – het jaar waarin CBS bekend maakte dat het aantal dakloze jongeren fors was gestegen - verschenen er slechts 3 studies. De wetenschappelijke aandacht voor dakloze jongeren is weinig constant. Het lijkt veeleer adhoc, incident-gestuurd en/of reactief.
- Er zijn in de periode 2010-2019 in Nederland nauwelijks studies verricht die inzicht geven in de effectiviteit van de beschikbare interventies voor thuisloze jongeren. Er worden publieke middelen ingezet voor interventies voor dakloze jongeren, zonder dat er wetenschappelijke onderbouwing voorhanden is van de effectiviteit daarvan.
- In het Actieprogramma *Dak- en Thuisloze Jongeren 2019-2021* van de Rijksoverheid worden vijf actielijnen onderscheiden, waaronder de actielijn 'helpende regels'. In de onderzoeken die zijn verricht in de periode 2010-2019 wordt incidenteel verwezen naar regels die de situatie van thuisloze jongeren vermoedelijk compliceren (daarbij wordt onder andere gerefereerd aan de Kostendelersnorm). Er is echter geen wetenschappelijke onderbouwing voor de vraag welke regels al dan niet helpend of belemmerend zijn voor thuisloze jongeren. Bovendien wordt het *Actieprogramma Dak- en Thuisloze jongeren* niet ondersteund met flankerend onderzoek en het wordt niet gemonitord. De Rijksoverheid zet publieke middelen in zonder wetenschappelijke onderbouwing.
- Het gros van de gevonden studies naar dakloze jongeren is online beschikbaar (open source). De beschikbare studies zijn niet op een centrale plaats gearchiveerd en ontsloten: ze zijn her en der verspreid.
- Doorgaans worden er zes leefgebieden onderscheiden waarop zwerfjongeren problemen ervaren (te weten: wonen, financiën, fysieke en psychische gezondheid, sociale contacten, zingeving en opleiding, dagbesteding, werk en vrijetijdsbesteding). Daarbij valt enerzijds op dat er in de beschikbare studies relatief veel aandacht is voor de woonsituatie en de financiële situatie van thuisloze jongeren. Anderzijds is er relatief weinig aandacht voor fysieke gezondheid, voor zingeving en voor contacten van thuisloze jongeren met hun naasten (met name onderzoek naar contacten met bloedverwanten ontbreekt).
- In de meeste onderzoeken wordt weinig onderscheid gemaakt naar genderverschillen of naar verschillen in cultureel-etnische herkomst van thuisloze jongeren.

Gevonden referenties 2010-2019

2010

Albeda, Y. (2010). *Zat van het leven zonder huis: Een kwalitatief onderzoek naar het stabilisatieproces van voormalig thuisloze jongeren* (PhD). Rotterdam: Erasmus Universiteit Rotterdam. <https://thesis.eur.nl/pub/8909/Albeda.pdf>

Baart, A. J. (2010). Zwerfwerken. Een evaluatieonderzoek naar de werkingskracht van presentie bij de opvang en begeleiding van zwerfjongere. In: K. Runia, & R. Hortulanus (eds.), *Zwerfwerken* (pp. 141-158). (Lesi Rapporten; No. 02). Utrecht: Lesi.

Bokdam, J., Visser, S., Bouma, S., Engelen, M. (2010). *Probleemanalyse niet-participatie jongeren: Een overzicht uit de literatuur*. Zoetermeer: Research voor Beleid. https://www.werkhoezithet.nl/doc/kennisbank/analyse_participatie_jongeren.pdf

Bosselaar, H., Maurits, E., Molenaar-Cox, P., & Prins, R. (2010). Multiproblematiek bij cliënten: Verslag van een verkenning in relatie tot (arbeids)participatie. Den Haag: SZW [http://www.implementatiescan.nl/pdf/Astri%20\(2010\).%20Eindrapport%20Multiproblematiek%20bij%20cli%C3%ABnten.pdf](http://www.implementatiescan.nl/pdf/Astri%20(2010).%20Eindrapport%20Multiproblematiek%20bij%20cli%C3%ABnten.pdf)

Davelaar, M., & Van den Toorn, J. (2010). *Geloof aan het werk: De rol van levensbeschouwelijke organisaties bij het bestrijden van sociale uitsluiting in Rotterdam*. Utrecht: Verwey-Jonker. https://www.verwey-jonker.nl/publicaties/2011/geloof_aan_het_werk

De Groot, N., Rensen, P., Geerlings, J., Van Doorn, L. & Lucassen, G. (2010). *Thematic Report 2: Social exclusion and youth homelessness in Northern, Southern and Central Europe*. https://s3.amazonaws.com/academia.edu.documents/43688307/Thematic_Report_2_Social_exclusion_and_y20160313-17684-8lus1o.pdf?AWSAccessKeyId=AKIAIWOWYYGZ2Y53UL3A&Expires=1555500884&Signature=B7ZAYveYvpiO2BT3NyCGfnW6oKq%3D&response-content-disposition=inline%3B%20filename%3DThematic_Report_2_Social_exclusion_and_y.pdf

Donders, Y., & Brouwer, R. (2010). Case note: Europees Comité voor Sociale Rechten (rolnr. nr. 47/2008: Defence for Children International tegen Nederland]). *EHRC. European Human Right Cases, 2010*(5). https://pure.uva.nl/ws/files/1036607/101527_334526.pdf

Jeeninga, W. (2010). Zwerfjongeren – omvang, kenmerken en zorgbehoeften. Een literatuurstudie in het kader van het project ‘Kennismakelaar’, Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Brabant. Tilburg: Tranzo, Universiteit Tilburg.

Lünnemann, K., Vandenbroucke, M., Verwijs, R., & Roeleveld, W. (2010). *Zorg voor de jeugd na detentie: Vraag en aanbod in Den Haag*. Utrecht: Verwey-Jonker. https://www.verwey-jonker.nl/doc/jeugd/2719_Zorg%20voor%20de%20jeugd%20na%20detentie.pdf

Naber, P., Sap, I., & Bijvoets, M. (2010). *Zwerfjongeren begeleiden: Versterken van hun sociale netwerken* Garant Uitgevers.

Snoek, A., Wits, E., Van der Stel, J., & Van de Mheen, D. (2010) *Kwetsbare groepen jeugdigen en (probematisch) middelengebruik: visie en interventiematrix*. Rotterdam: Resultaten Scoren. PDF:https://www.researchgate.net/profile/Anke_Snoek/publication/257706104_Kwetsbare_groepen_jongeren_en_verslaving_Visie_en_interventiematrix_Vulnerable_Youth_and_Problematic_Use_of_Substances_Vision_and_Intervention_Matrix/links/00b4952a2642cb2d64000000/Kwetsbare-groepen-jongeren-en-verslaving-Visie-en-interventiematrix-Vulnerable-Youth-and-Problematic-Use-of-Substances-Vision-and-Intervention-Matrix.pdf

Van de Walle, R., Van Berlo, W., Picavet, C., & Verhoeff, A. (2010) *“Niet voor niks” : Vormen van ruilseks onder jongeren*. Utrecht: Rutgers Nisso Groep
PDF: <https://www.rutgers.nl/sites/rutgersnl/files/PDF-Onderzoek/NietVoorNiks.pdf>

Willems, M. *Zwerfjongeren. Aanpak en achtergrond voor beleid. Een verdieping en concretisering van gemeentelijke aanpak zwerfjongerenproblematiek* (2010). Den Haag: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Wolf, J., Altena, A. M., Christians, M., & Beijersbergen, M. (2010). *Onderzoek naar dakloze jongeren in de centrumregio Zwolle*. Nijmegen: UMC St Radboud.
PDF:https://www.researchgate.net/profile/Judith_Wolf2/publication/265277427_ONDERZOEK_NAAR_DAKLOZE_JONGEREN_IN_DE_CENTRUMREGIO_ZWOLLE/links/54aa45140cf257a6360d6368.pdf

2011

Barendregt, C., Schrijvers, C., Baars, J., & Van de Mheen, D. (2011). *Zorg voor zwerfjongeren met ernstige problematiek: Onderzoek naar de aansluiting tussen de zorgvraag en zorgaanbod in Rotterdam*. Rotterdam: IVO. <https://ivo.nl/wp-content/uploads/2018/09/09-2011-Zwerfjongeren-Rapport-IVO-reeks-70.pdf>

Benschop, A., & Korf, D. J. (2011). *Flevomonitor 2010: kwetsbare groepen en huiselijk geweld*. (Bonger Reeks; Nr. 19). Amsterdam: Rozenberg Publishers.
<http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewiR2onbv9fhAhVBLFAKHUYVChkQfjAAegQIABAC&url=http%3A%2F%2Farils.uva.nl%2Fbinaries%2Fcontent%2Fassets%2Fsubsites%2Famsterdam-research-institute-for-legal-studies%2Fbonger-instituut-voor-criminologie%2F2011%2Fflevomonitor-2010.pdf%3F2834367375448&usg=AOvVaw1n8d3ipSEyQOutEgRavzI4>

Davelaar, M., Van den Toorn, J., De Witte, N., Beaumont, J., & Kuiper, C. (2011). Faith-based organisations and social exclusion in the Netherlands. Utrecht: Verwey-Jonker.

https://www.verwey-jonker.nl/publicaties/2011/faith_based_organisations_and_social_exclusion_in_the_netherlands

Fransen, N. en C. van den Handel. (2011). Zwerfjongeren in beeld. Literatuurstudie naar kennisontwikkeling over zwerfjongeren. Amsterdam: DSP groep.

Hendriksen-Favier, A. (2011). Modelbeschrijving FACT jeugd. Utrecht: Trimbos-instituut.

<http://www.factjeugdnoord.nl/wp-content/uploads/2015/06/modelbeschrijving-factjeugd.pdf>

Leenders, N., El Gachi, S., Adardari, K., & El Bousaidi, A. (2011). 8-Fasenmodel En Jeugdmethodiek: Toepasbaarheid Bij De Opvang En Begeleiding Van Zwerfjongeren Van Stichting Kwintes-Onderzoeksrapport. (Bachelorscriptie). https://hbo-kennisbank.nl/details/sharekit_han:oai:surfsharekit.nl:cb10afa7-d350-4c1c-8071-e153bd6e80f9

Sap, I., Bijvoets, M., & Naber, P. (2011). Versterken van het sociale netwerk van zwerfjongeren. *Sozio*, 16(99), 20-24. PDF via [Versterken van het sociale netwerk van zwerfjongeren SOZIO 99 april 2011.pdf](#)

Van der Klein, M. & Dekker, F. (2011) Vrijwillige ondersteuning van jongeren zonder startkwalificatie: een literatuurstudie naar effectieve methoden en praktijken. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut. PDF: https://www.verwey-jonker.nl/doc/participatie/Vrijwillige_ondersteuning_van_jongeren_zonder_startkwalificatie_3857.pdf

Willems, M. (2011). *Zwerfjongeren: Aanpak en achtergrond voor beleid*. Den Haag: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
https://www.werkhoezithet.nl/doc/kennisbank/zwerfjongeren_aanpak_achtergrond_beleid.pdf

2012

Arts, K. (2012). Kinderrechten in Nederland onder de Loep: NGO's en Jongeren Rapporteren aan de VN. *VN Forum 2012*(2), 21-25. https://repub.eur.nl/pub/38432/metis_183565.pdf

Benschop, A., Wouters, M., & Korf, D. J. (2012). *Flevomonitor 2011: kwetsbare groepen en huiselijk geweld*. Amsterdam: Rozenberg Publishers.
<http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewj349nDwNfhAhVOKFAKHf1ABoEQFjAAegQIABAC&url=http%3A%2F%2Fariels.uva.nl%2Fbinaries%2Fcontent%2Fassets%2Fsubsites%2Famsterdam-research-institute-for-legal-studies%2Fbonger-instituut-voor-criminologie%2Fmap-1%2Fbonger-reeks%2Fflevomonitor-2011.pdf%3F2800979900438&usg=AOvVaw1p9pPjE56SJ5UzmSjBNeGx>

Eenshuistra, R. M., & Campbell, E. E., & Bijl, B. (2012). *Spaarnezicht belicht: Jong-leren door faciliteren, coördineren, mediëren en controleren*. Duivendrecht: PI Research.
http://www.spaarnezicht.nl/2014/images/stories/downloads/rapport_spaarnezicht_belicht.pdf

Eftting-Labrijn, M. (2012). *Presentie en Performance*. (Scriptie Master Zorgmanagement) Erasmus Universiteit Rotterdam.
PDF: <https://thesis.eur.nl/pub/12571/Labrijn%20M%20350594.pdf>

Jonker, S. (2012). Jongeren in de jeugdzorg en risicofactoren van zwerfgedrag: Een onderzoek naar de bijdrage van risicofactoren van zwerfgedrag op de duur van zorggebruik bij jongeren in de jeugdzorg. *Journal of Health & Social Behavior*, 14(4), 348-362.
<https://www.rug.nl/research/portal/files/14619504/zwerfgedrag.pdf>

Movisie (2012). *Leren van Groot Brittannië: Aanbevelingen voor het lokaal zwerfjongerenbeleid*. Utrecht: Auteur. Geraadpleegd op 18-4-2019, van
<https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2018-06/aanbevelingen-lokaal-zwerfjongerenbeleid-leren-van-groot-brittannie.pdf>

Movisie (2012). *Voorkomen van dakloosheid bij (risico)jeugd van 13-17 jaar*. Utrecht: Auteur. Geraadpleegd op 18-4-2019, van <https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2018-06/voorkomen-dakloosheid-risico-jeugd-13-17-jaar.pdf>

Snelleman, M. (2012). Zorg voor Rotterdamse zwerfjongeren met ernstige problematiek: goed op weg en hoe nu verder? *Tijdschrift Voor Gezondheidswetenschappen*, 90(3), 153-154.
PDF met HU Account : <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2Fs12508-012-0060-6.pdf>

2013

Barendregt, C., & Rodenburg, G. (2013). *Schuldenproblematiek bij kwetsbare jongeren: Een kwalitatief onderzoek naar kwetsbare jongeren met schulden in Rotterdam*. Rotterdam: IVO.
https://www.researchgate.net/profile/Cas_Barendregt/publication/260341345_Kwetsbare_Jongeren_en_Schulden/links/0deec530d9ad9a1e52000000.pdf

Benschop, A., & Korf, D. J. (2013). *Flevomonitor 2012: kwetsbare groepen en huiselijk geweld*. (Bonger Reeks; Nr. 26). Amsterdam: Rozenberg Publishers.
https://pure.uva.nl/ws/files/1524935/133617_kleinBongerreeks_26_Flevomonitor_2012.pdf

Benschop, A., Wouters, M., & Korf, D. J. (2013). *Flevomonitor 2013. Verslaving, dak- en thuisloosheid en huiselijk geweld in Flevoland*. Amsterdam: Bonger Instituut.
<http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjs46LzbtbAhWHKIAKHTcfB60QFjAAegQIAhAC&url=http%3A%2F%2Farils.uva.nl%2Fbinaries%2Fcontent%2Fassets%2Fsubsites%2Famsterdam-research-institute-for-legal-studies%2Fbonger-instituut-voor-criminologie%2F2014%2Fflevomonitor-2013.pdf%3F2831249924265&usg=AOvVaw2bFhAQ99fzvngkURMeatCn>

Davelaar, M., & Hermens, F. (2013). *Wat ga je doen? Een Beeld Van Participatie & Werk in Opvangvoorzieningen 2011-2013*. Utrecht: Verwey-Jonker instituut.
[https://www.opvang.nl/files/Wat-ga-je-doen_3992_web_\(1\).pdf](https://www.opvang.nl/files/Wat-ga-je-doen_3992_web_(1).pdf)

Davelaar, M., & Van Mierlo, J. (2013). *Cliënten keuren de dagbesteding: Een bottom-up evaluatie van acht Haagse dagbestedingsvoorzieningen*. Utrecht: Verwey-Jonker instituut.
https://www.verwey-jonker.nl/publicaties/2013/cli_nten_keuren_de_dagbesteding

Deth, A. van, Repetur, L., & Storms, O. (2013). *Registratie slachtoffers loverboys in de jeugdsector*. Utrecht: Movisie, PDF: <https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/publication-attachment/Rapport%20inventarisatie%20cijfers%20slachtoffers%20loverboys%20%5BMOV-1645032-0.1%5D.pdf>

Gemeente Utrecht GG&GD Unit Epidemiologie en informatie. (2013). *Routes naar dakloosheid: Een onderzoek naar het leven en risico's bij Utrechtse (dreigend) dakloze jongeren*. Utrecht: Auteur. https://www.volksgezondheidsmonitor.nl/upload/publicaties_pdf/81_Routes_naar_dakloosheid_augustus_2013.pdf

Movisie (24 oktober 2013). *Zwerfjongeren slapen bij gastgezinnen. Het kan echt!* Utrecht: Auteur. Geraadpleegd op 17-4-2019, van <https://www.movisie.nl/artikel/zwerfjongeren-slapen-gastgezinnen-kan-echt>

Schurmans, D., Mariën, I., & Van Audenhove, L. (2013) *Digitale mediaprofielen van jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties*. Geraadpleegd op 17-4-2019, van https://www.researchgate.net/publication/264127676_Digitale_mediaprofielen_van_jongeren_in_maatschappelijk_kwetsbare_situaties

Van Scheppingen, L., Jongeling, E., Kaal, H., & Donker, A. (2013). *Huisvesting is de basis: Een probleemverkenning van huisvestingsproblematiek bij jongeren tussen de 16 en 23 jaar met een licht verstandelijke beperking en reclasseringscontact*. Leiden: Hogeschool Leiden. PDF: <http://www.hogeschoolleiden.nl/binaries/content/assets/hsl/lectoraten/lvb-en-jeugdcriminaliteit/rapport-huisvesting-is-de-basis.pdf>

Dwalen op straat en in het systeem. Trendanalyse en – aanpak ‘Van de straat’. Startnotitie 20 dec. 2013. Drift. Rotterdam: Erasmus Universiteit Rotterdam.

2014

Akkermans, C., Roeleveld, E., & Huber, M. A. (2014). *Veilig onderdak voor en door jongeren: verslag van een praktijk in ontwikkeling.* Hogeschool van Amsterdam, Amsterdams Kenniscentrum voor maatschappelijke innovatie.

https://pure.hva.nl/ws/files/141134/606400_Veilig_onderdak_voor_en_door_jongeren.pdf

Benschop, A. & Korf, D. J. (2014) *Flevomonitor 2014. Verslaving, dak- en thuisloosheid en huiselijk geweld in Flevoland.* Amsterdam: Bongor Instituut.

http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjlu-ibztbhAhWQEVAKHUKDAH4QFjABegQIAxAC&url=http%3A%2F%2Fals.uva.nl%2Fbinaries%2Fcontent%2Fassets%2Fsubsites%2Famsterdam-research-institute-for-legal-studies%2Fbongor-instituut-voor-criminologie%2F2015%2Fflevomonitor-2014.pdf%3F2898280670143&usg=AOvVaw3rIVU_TCzYGqLQR3_eqLig

Davelaar, M., & Verleun, A. (2014). *Van vraag naar verbetering: PAJa! Utrecht: jongeren keuren de opvang.* Utrecht: Verwey-Jonker. <https://www.verwey-jonker.nl/publicaties/2014/van-vraag-naar-verbetering>

De Jong, L. (2014). *Passende hulp voor zwerfjongeren in de regio Bergen op Zoom* (bachelor scriptie). Vlissingen: HZ University of Applied Sciences. [https://www.hbo-](https://www.hbo-kennisbank.nl/details/sharekit_hz:oai:surfsharekit.nl:76fd46cf-185c-46fd-8971-c0b334c96f2b?q=Zwerfjongeren&date-from=2010&sort-order=relevance&date-until=2019)

[kennisbank.nl/details/sharekit_hz:oai:surfsharekit.nl:76fd46cf-185c-46fd-8971-c0b334c96f2b?q=Zwerfjongeren&date-from=2010&sort-order=relevance&date-until=2019;](https://www.hbo-kennisbank.nl/details/sharekit_hz:oai:surfsharekit.nl:76fd46cf-185c-46fd-8971-c0b334c96f2b?q=Zwerfjongeren&date-from=2010&sort-order=relevance&date-until=2019)
https://www.hbo-kennisbank.nl/details/sharekit_hz:oai:surfsharekit.nl:76fd46cf-185c-46fd-8971-c0b334c96f2b?q=Zwerfjongeren&date-from=2010&sort-order=relevance&date-until=2019

Meeuwssen, F. M. (2014). *Alle Jeugdigen in Beeld!* (master scriptie). Gezondheidswetenschappen - Universiteit Twente. PDF: https://essay.utwente.nl/65832/1/Meeuwssen_BA_MB.pdf

Gemeente Apeldoorn (2014). *Wie betaalt het Leergeld? Mogelijkheden en randvoorwaarden om schulden bij jongeren die een opleiding (gaan) volgen aan te pakken.* Apeldoorn: Gemeente Apeldoorn.

2015

El Bouazzati, N., Verbeet, N., Gürses, M., & Wilcke, M. (2015). *De volgende fase: Een kwalitatief onderzoek naar de werkzame factoren van de module Fasehuis van Entréa aan de Kaaplandstraat te Nijmegen.* Nijmegen: Hogeschool Arnhem en Nijmegen.

http://intranet.entrea.nl/ufc/file2/entreetnet_sites/v.vanbenthem/88f427d272dff88c5917336f24b2ef55/pu/De_volgende_Fase_DPF_2015.pdf

McLaughlin, H., De Clerck, W., Driessens, K., & van Doorn, L. (2015). *Ervaringsdeskundige betekenisvol betrekken bij de opleiding sociaal werk*. In K. Driessen, P. Raeymaecker, L. Sebrechts, M. Tirions, & E. Wouters (Eds). [Caleidoscoop van sociaal-werkonderzoek, een sociaal wetenschappelijke benadering](#) (pp. 163-179). Leuven: Acco.

Scheffelaar, A. (2015). *Family mediation voor jongeren: Methodebeschrijving over het herstellen van relaties tussen jongeren en hun naasten*. Utrecht: Movisie.
<https://www.movisie.nl/publicatie/family-mediation-jongeren>

2016

Benschop, A. & Korf, D. J. (2016). *Flevomonitor 2015. Verslaving, dak- en thuisloosheid en huiselijk geweld in Flevoland*. Amsterdam: Bongor Instituut.
http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewiWyomnzdAhWPaFAKHbv2Bo4QFjAAegQIAxAC&url=http%3A%2F%2Fwww.uva.nl%2Fbinaries%2Fcontent%2Fassets%2Fsubsites%2Famsterdam-research-institute-for-legal-studies%2Fbonger-instituut-voor-criminologie%2F2016%2Fflevomonitor-2015.pdf%3F1484229904593&usg=AOvVaw0Ev_JVISH4zyH7RCPWR6f

Bruning, M. R., Liefwaard, T., Limbeek, M., & Bahlmann, B. (2016). *Verplichte (na) zorg voor kwetsbare jongvolwassenen? Onderzoek naar de juridische mogelijkheden voor (verplichte) hulp aan kwetsbare jongvolwassenen na kinderbescherming*. Den Haag: WODC.
[https://openaccess.leidenuniv.nl/bitstream/handle/1887/45700/ridische_mogelijkheden_voor_\(verplichte\)_hulp_aan_kwetsbare_jongvolwassenen_na_kinderbescherming.pdf?sequence=1](https://openaccess.leidenuniv.nl/bitstream/handle/1887/45700/ridische_mogelijkheden_voor_(verplichte)_hulp_aan_kwetsbare_jongvolwassenen_na_kinderbescherming.pdf?sequence=1)
CBS (2016). *Dakloos: vaker jong en niet-westers*. Den Haag: Auteur. Geraadpleegd op 17 april 2019, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/51/dakloos-vaker-jong-en-niet-westers>

Gemeente Amsterdam. (2016). *Dak- en Thuisloze jongeren in Amsterdam: Integraal plan van aanpak naar aanleiding van het initiatiefvoorstel 'geef zwerfjongeren een kans in Amsterdam'*. Amsterdam, Nederland: Gemeente Amsterdam. http://zwerfjongeren.nl/wp-content/uploads/2016/03/pva_zwerfjongeren-amsterdam_1_0.pdf

Krabbenborg, M. (2016). *Houvast: a strengths-based intervention for homeless young adults. Effectiveness, fidelity and determinants for quality of life (PhD)*.

Movisie (2012). *Combating Youth Homelessness*. Utrecht: Auteur. Geraadpleegd op 17-4-2019, van <https://www.movisie.nl/artikel/combating-youth-homelessness>

Rump, R. (m.m.v. M. Betman) (2016). *Buitenspel en van de radar verdwenen. Het leven van zwerfjongeren*. Uitgave: Stimenz.

Straaten, B. van (2016). *On the way up? Exploring homelessness and stable housing among homeless people in the Netherlands* (PhD).

2017

Bakker, K. (2017). *Niet Thuis: over-leven en opvoeding in jeugdtehuizen*: (Mulock Houwer-lezing). Geraadpleegd op 17 april 2019, van <https://www.defenceforchildren.nl/media/2016/niet-thuis-over-leven-en-opvoeding-van-kinderen-in-tehuizen.pdf>

De Vaan, C. (2017). *Tijd voor een nieuw verhaal: Levensverhalen van (ex-)delinquenten jongeren die in beeld zijn bij Back-Up*. Den Bosch: Avans Hogeschool 's-Hertogenbosch. https://www.hbo-kennisbank.nl/details/sharekit_av:oai:surfsharekit.nl:d340a5f4-0e15-4c8f-a2e1-749522dbba06?q=Thuisloze+jongeren&date-from=2010&sort-order=relevance&date-until=2019;

Davelaar, M., H. Hurkens, J. van Opstal (m.m.v. S. Toumur) (2017). *Meer dan een dak. Laagdrempelige presentie voor kwetsbare burgers*. Van der Ros communicatie.

Khoe, L. (2017). *De alliantie tussen hulpverlener en jongeren, hoe vanzelfsprekend zien de jongeren dit eigenlijk?* (Bachelor scriptie). Retrieved from https://www.hbo-kennisbank.nl/details/sharekit_fontys:oai:surfsharekit.nl:23de6143-efca-4043-83f6-8a5dcb250d1d?q=Zwerfjongeren&date-from=2010&sort-order=relevance&date-until=2019;

Le Mat, M. L. J., Pouw, N. R. M., Ouaali, I., & Van Dam, K. (2017). *Sociale Uitsluiting van Kwetsbare Jongeren*. Landenstudie: Nederland. https://www.researchgate.net/profile/Marielle_Le_Mat/publication/321082631_Sociale_uitsluiting_van_kwetsbare_jongeren_in_Nederland_2017/links/5a0c6f510f7e9b9e33a9bb24/Sociale-uitsluiting-van-kwetsbare-jongeren-in-Nederland-2017.pdf

Movisie (2017). *Factsheet zwerfjongeren Nederland*. (2017). Utrecht: Auteur. [https://zwerfjongeren.nl/wp-content/uploads/2017/01/Factsheet-Zwerfjongeren-in-Nederland-1.pdf;](https://zwerfjongeren.nl/wp-content/uploads/2017/01/Factsheet-Zwerfjongeren-in-Nederland-1.pdf)

Rijssenbeek, A. M., J. (2017). *Huisje, boompje, begeleiding: Verkenning naar huisvesting voor jongvolwassenen met een ondersteuningsvraag*. Den Haag: Platform 31. Geraadpleegd op 17-4-2019, van <https://www.platform31.nl/publicaties/huisje-boompje-begeleiding>
PDF: aan te vragen op bovenstaande link

Simoens, E. (2017). *Op zoek naar een 'thuis': een kwalitatief onderzoek naar de thuisloosheidsproblematiek bij ex-gedetineerden*. (Masterscriptie).

Stichting Zwerfjongeren Nederland (2017). *Factsheet Zwerfjongeren Nederland*. Amsterdam: Stichting Zwerfjongeren Nederland.

Van Belle, O., & Matthijssen, M. (2017). *Onderzoek Zwerfjongeren en Bankhoppers Maastricht: Bestaande uit deel I: Zwerfjongeren Maastricht, juni 2017 en deel II: Bankhoppers Maastricht*. Maastricht: Gemeente Maastricht. Geraadpleegd op 17-4-2019, van <http://www.maastrichtbeleid.nl/beleidsinformatie/Openbare%20besluitenlijst/2018/03/13/Openbare%20besluitenlijst%2013%20maart%202018/Stand%20van%20zaken%20Plan%20van%20Aanpak%20Zwerfjongeren%202017-2020%20-%20Bijlage%20%20-%20Onderzoeksrapport>

Van Delden, Y. (2017). *Jongeren zonder thuis. (Bachelorscriptie)*. Geraadpleegd op 18-4-2019, van https://www.hbo-kennisbank.nl/details/sharekit_hisleiden:oai:surfsharekit.nl:49ccb3d3-5947-4ba6-a5f3-cf2a99e3b7ad?q=Thuisloze+jongeren&date-from=2010&sort-order=relevance&date-until=2019; https://www.hbo-kennisbank.nl/details/sharekit_hisleiden:oai:surfsharekit.nl:49ccb3d3-5947-4ba6-a5f3-cf2a99e3b7ad?q=Thuisloze+jongeren&date-from=2010&sort-order=relevance&date-until=2019

Van Straaten, B., Van Gelder, N., Rodenburg, G., & Van de Mheen, D. (2017) *Dakloze mensen in Den Haag: veranderingen in leefsituatie over 5, 5 jaar*. Rotterdam: IVO. PDF: <https://ivo.nl/wp-content/uploads/2017/08/Rapport-vervolgmeting-Coda-G4-Den-Haag-def.pdf>

2018

Batterink, M., Van Kleef, D., Bakker, L., Vergouwe, Y., Van Asselt, M., & Aarts, L. (2018). *Onderzoek Externe In- en Uitstroom Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang*. Den Haag: Ape. Geraadpleegd op 17-4-2019 van <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/12/18/onderzoek-externe-in-en-uitstroom-beschermd-wonen-en-maatschappelijke-opvang>; PDF:[file:///C:/Users/dkorsten/AppData/Local/Packages/Microsoft.MicrosoftEdge_8wekyb3d8bbwe/TempState/Downloads/Onderzoek+Externe+In-+en+Uitstroom+Beschermd+Wonen+en+Maatschappelijke+Opvang%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/dkorsten/AppData/Local/Packages/Microsoft.MicrosoftEdge_8wekyb3d8bbwe/TempState/Downloads/Onderzoek+Externe+In-+en+Uitstroom+Beschermd+Wonen+en+Maatschappelijke+Opvang%20(1).pdf)

Bulsink, D., Kleine, L., Potgieter, J., & Mak, J. (2018). *Koersen op eigen kunnen: Opvang jongeren in Rotterdam verbeteren hun voorzieningen en werken aan hun toekomst*. Utrecht: Verwey Jonker instituut. <https://www.verwey-jonker.nl/publicaties/2018/koersen-op-eigen-kunnen>

Coumans, M., A. (2018). *Inzicht in Daklozen: Een onderzoek naar daklozen 2009-2016*. Rijksoverheid. Retrieved from <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/12/18/onderzoek-inzicht-in-daklozen>;

Criminologische wetenschappen Universiteit Gent
https://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/376/053/RUG01-002376053_2017_0001_AC.pdf

De Groot, N., Vijlbrief, A. & Emmen, M. (2018). *Out on the streets: Onderzoek naar de hulp aan Amsterdamse lhbt-jongeren die thuisloos zijn*. Utrecht: Movisie. Retrieved from <https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2018-07/Out-on-the-streets-digitaal.pdf>

Gemeente Utrecht (2018). *Financiële knelpunten die uitstroom uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen belemmeren*. Utrecht: Auteur. Retrieved from <https://zorgprofessionals.utrecht.nl/fileadmin/uploads/documenten/zz-zorgprofessionals/2018-05-vervolgrapport-financiele-knelpunten-die-uitstroom-uit-de-maatschappelijke-opvang-en-beschermd-wonen-belemmeren.pdf>

Kooiman, N., E. de Bakker, M, Miguel, F. Post, I. Staarink (2018). *Onderzoek naar zwerfjongeren*. SP Tweede-Kamer fractie.

Maas, J. (2018). Jong en uit beeld. *Sprank*, (April), 11-13. https://www.divosa.nl/sites/default/files/sprank_bestanden/sprank-201804-jong-en-uit-beeld.pdf

Movisie (2018). *Kun je zwerfjongeren een veilig alternatief bieden voor nachtopvang?* Utrecht: Auteur. Geraadpleegd op 17-4-2019, van <https://www.movisie.nl/artikel/kun-je-zwerfjongeren-veilig-alternatief-bieden-nachtopvang>

Movisie (2018). *Te weinig goede hulp voor LHBTI-jongeren zonder thuis*. Utrecht: Auteur Geraadpleegd op 17-4-2019, van <https://www.movisie.nl/artikel/te-weinig-goede-hulp-lhbtj-jongeren-zonder-thuis>

Oxenaar, S., F. van Steenbeegen en D. Loorbach. (2018). *Van kostenpost naar investering: Perspectief voor dak- en thuisloze jongeren*. Drift: Erasmus Universiteit Rotterdam. Geraadpleegd op 17-4-2019, van <https://zwerfjongeren.nl/wp-content/uploads/2018/03/Van-kosten-naar-investeringen-2.pdf>;

Rots, C., Jongeneel, M. (2018). Leren van Afrika: ontwikkeling van een peer supportprogramma voor en door thuisloze jongeren. *Journal of Social Intervention: Theory and Practice*, 27(7), 19-27. <https://www.journalsi.org/articles/abstract/10.18352/jsi.573/>

Smulders, L. M., Bunt, S., Van Eerten, J., & Mak, J. (2018). *Rapportage onderzoek zwerfjongeren en schulden*. Utrecht: Labyrinth Onderzoek & Advies. PDF: https://www.labyrinthonderzoek.nl/wp-content/uploads/2018/06/Rapportage_onderzoek_zwerfjongeren_en_schulden.pdf

Steen, J. (2018). Bijdrage Werk en inkomen aan integrale ondersteuning van jongeren uit de jeugdhulp die 18 worden. Inspectie SZW. Den Haag: Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Van Dijk, M., Van Geest, T., Koevoet, B., Luijendijk, B. (2018). Let's go on: Een onderzoek naar het monitoren van uitstromende jeugdzorgcliënten met een risico op zwerfgedrag in Zwolle en omgeving. Geraadpleegd op 18-4-2019, van https://www.hbo-kennisbank.nl/details/sharekit_viaa:oai:surfsharekit.nl:80dcf559-3f61-4f2d-ade3-238802a1212b?q=Zwerfjongeren&date-from=2010&sort-order=relevance&date-until=2019;
https://www.hbo-kennisbank.nl/details/sharekit_viaa:oai:surfsharekit.nl:80dcf559-3f61-4f2d-ade3-238802a1212b?q=Zwerfjongeren&date-from=2010&sort-order=relevance&date-until=2019

Wolf, J., & Peters, A. (2018). *Housing first voor jongeren*. Nijmegen: Impuls – Onderzoekscentrum maatschappelijke zorg van het Radboud-umc. Geraadpleegd op 17-4-2019, van <http://housingfirstnederland.nl/wp-content/uploads/2018/12/Informatieblad-Housing-First-voor-jongeren-1.pdf>

2019

Altena, A. (2019). Homeless young adults using shelter facilities. Their needs and the effectiveness and appropriateness of interventions and services. (PhD).

Masuger, H., Wewerinke, D. Gezondheid. basis voor je toekomst
<https://zwerfjongeren.nl/over-szn/afgeronde-projecten/gezondheidsbevordering/>

Rijksoverheid (2019). *Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019-2021*. Geraadpleegd op 18-4-2019, van
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/03/14/actieprogramma-dak-en-thuisloze-jongeren-2019-2021>;

 KSI_HU

 SOCIALEINNOVATIE@HU.NL

 BIT.LY/AANMELDENKSI